

Projekt opgave Trin for trin

- en guide til dig, der skal lave projektarbejde

Hvad er en projektopgave?

En projektopgave er en tværfaglig opgave, hvor du bruger forskellige fags indhold og metoder. Du skal prøve at tænke ind, hvilke fag, der kan være med til at gøre dit projekt bedre.

Hvilke krav er der til en projekt-opgave?

- et overordnet emne, som er fælles for hele klassen
- et emne med problemstilling(er)
- du skal finde et delemne, der skal godkendes af lærerne
- du/I skal arbejde selvstændigt med dit/jeres emne, hvor dine/jeres lærere er vejledere
- projektet afsluttes med en fremlæggelse

Husk projektopgaven er ikke emnearbejde!

I et emnearbejde kan man beskrive et land eller en begreb som sport uden at finde forklaringer eller grunde til, at det er, som man beskriver det. Dvs. at man ikke selv tager stilling og ikke tænker videre selv. Det skal man i en projektopgave!

Hvordan er arbejdsprocessen?

Arbejdsprocessen for projektopgaven er delt op i 4 trin:

1. Forberedelsesfase
2. Projektuge
3. Fremlæggelse
4. Bedømmelse / Evaluering

TRIN 1. FORBEREDELSESFASEN

- Find et delemne & lav en problemformulering

I forberedelsesfasen, før selve projektugen, skal du have:

- fundet dit delemne og problemstillinger
- problemformuleringen godkendt
- indsamlet informationer og begyndt bearbejdningen
- lavet aftaler om interviews eller besøg osv.
- valgt, hvordan du vil præsentere dit emne

Du er altså klar til at gå i gang med det afsluttende arbejde, når du kommer til selve projektugen.

Hvad er en problemformulering?

Problemformuleringen er det eller de spørgsmål, du stiller dig selv til dit delemne. Det er noget, som undrer dig, noget du ønsker at undersøge. Problemformuleringen er med til at afgrænse din opgave. **Husk du kan/skal ikke undersøge alt!**

Tips til din problemformulering

Problemformuleringen er som regel et spørgsmål, som du vil undersøge nærmere, vurdere og besvare. Den skal være relevant, interessant og kort – max. 5-7 linjer. Du kan med fordel tage udgangspunkt i flg. formuleringer:

Jeg har observeret, at ...

Statistikker/undersøgelser viser ...

Det undrer mig, at ...

Det, jeg vil undersøge for at forklare, fortolke, argumentere og vurdere, er...

Med udgangspunkt i...

OBS: Nogle gange lykkes det ikke at finde svar på problemformuleringen, men det gør ikke noget. **Det er din undersøgelse og analyse af emnet, der er selve opgaven!**

Hvordan vælger du et delemne?

Når du vælger delemne, gør du det ud fra noget, der undrer dig, noget du ønsker at gå i dybden med. Du kan fx spørge:

Det interesserer mig, fordi ...

Jeg vil gerne vide mere om emnet, fordi ...

Der er noget, jeg ikke forstår og vil derfor gerne undersøge ...

Det optager mig, fordi...

Hvis dit emne fx handler om problemstillinger i oldtiden, er det naturligt at inddrage faget historie i dele af løsningen. Hvis dit emne kræver forsøgsopstillinger, er det naturligt at bruge faget fysik, og hvis du bruger statistik, er det måske oplagt at inddrage faget matematik.

Her får du et eksempel på delemner til et overemne

Overemne: "Forandring og konsekvens"

Delemnerne kunne være:

Koloniseringen af Indien / Amerika / Australien etc.

Fra jægerstenalder til bondestenalder

Demokratiets indførelse i Danmark

Valgret til kvinder

Reformationen i Danmark

Når du har lagt dig fast på dit delemne, er du klar til at stille spørgsmål til det. Du skal altså til at finde ud, hvilke problemstillinger delemnet lægger op til.

Tips til at finde problemstillinger til dit delemne

En god måde at gøre det på, er ved at stille en masse spørgsmål til emnet. Hertil vil det være oplagt at stille en række forskellige slags hv-spørgsmål. Spørgsmål, der begynder med hvad eller hvordan, er ofte beskrivende. De kan hjælpe dig med at præcisere dit emne yderligere. Hvorfor-spørgsmål er meget vigtige, fordi de kan være med til at afklare årsager og sammen-hænge, altså være med til at forklare eller uddybe hvorfor tingene nu engang ser ud, som de gør.

4 spørgsmålstyper

Vi kan tale om fire forskellige spørgsmålstyper, som det er vigtigt at komme omkring, når man arbejder med en projektopgave. Det er Faktaspørgsmål, Årsagsspørgsmål, Vurderings-spørgsmål og handlingsspørgsmål.

Fakta

Som udgangspunkt skal du have noget fakta. Du spørger fx: Hvad er Stenalderen? Hvad adskiller jægerstenalderen fra bondestenalderen? Hvor bosatte de første mennesker sig i Danmark? osv.

Årsag

For nu at finde ud af hvorfor det er sådan, hvordan det hænger sammen, spørger man fx: Hvorfor gik man fra at være jæger til at blive bonde?

Hvis du kun benytter dig af disse to typer spørgsmål, arbejder du ikke projektorienteret. Så arbejder du emneorienteret. Du skal altså også have de to andre typer spørgsmål med, for at vi kan tale om projektarbejde.

Vurdering

Du skal nemlig også kunne vurdere. Vurderingen er diskuterende og søger at belyse emnet fra forskellige sider. For og imod. Kan arkæologer, ud fra fund, sætte sig ind i hvordan livet har været i oldtiden? Er det muligt at få et nøjagtigt billede på, hvordan arbejdsfordelingen var i jægersamfundet? Er det rimeligt, at der bruges penge på at forske i oldtiden?

Handling og løsning

For at nå 'et spadestik dybere' skal du overveje evt. handlemuligheder og løsningsforslag. Du kunne fx spørge: Hvad kan man gøre for, at arkæologiske udgravninger og forskning bliver mere interessant for børn og unge?

Du er nu ved at være færdig med din problemformulering. Den skal godkendes af din lærer. Hvis du ikke har fået en færdig skabelon af din lærer til udformning af din problemformulering, kan du evt. bruge denne:

Problemformuleringsskema

Navne(e) og klasse:

Overemne:

Delemne:

Sådan ser jeg sammenhængen mellem mit delemne og overemnet:

Problemformulering:

Hvad er det, der interesserer mig/os?

Hvorfor interesserer det mig/os?

Hvad er målet med min/vores opgave?

Hvordan vil jeg/vi nå vores mål?

TRIN 2. PROJEKTUGEN

- Lav en synopsis og et produkt

Det er forskelligt fra skole til skole, hvad der skal afleveres, når selve projektugen er slut. Flere og flere går over til, at man skal aflevere en synopsis.

Hvad er en synopsis?

En synopsis er en sammenfatning af dit projekts formål og indhold. Den er din oversigt over, hvad projektet skal handle om. Synopsen fungerer som dit faste holdepunkt for arbejdet med projektet og er som oftest en udvidelse af den korte projektbeskrivelse, du tidligere har afleveret.

Eksempel på opbygning af synopsis

Side 1: (Forside)

- Dato og sted
- Billede
- Overordnet emne
- Delemne/titel
- Navn
- Fagområder
- Vejleder

Side 2:

- Begrundelse for valg af delemne/fordybelsesområde
- Problemformulering

Side 3-5:

Disposition for fremlæggelse skal skrives i punktform. Den kunne fx indeholde følgende:

- Beskrivelse. Den skal være faktaorienteret og kort. Her bruger du dine faktaspørgsmål.
- Analyse. Her bruger du dine årsagsspørgsmål.
- Vurdering. I vurderingen skal du være kritisk og prøve at se på dit emne fra flere forskellige sider. Du bruger dine vurderingsspørgsmål.
- Perspektivering. Formålet er at sammenligne ens fokuspunkt med andre begivenheder. Her bruger du dine handlingsspørgsmål.
- Konklusion. Her samler du trådene. Hvad har du fået ud af undersøgelsen? Undgå "Jeg har lært meget i ugens løb".
- Kildeliste. Den skal være fuldstændig. Det vil sige, at du skal nævne alt, hvad du har brugt.

Udover din synopsis skal du også have tænkt i produkt.

Hvad er et produkt?

Du skal lave et konkret produkt, hvor du vælger udtryksform, og hvordan du vil formidle indholdet. Udtryksformen skal du vælge ud fra, hvordan du bedst kan formidle dit indhold. Man kan vælge at lave noget kreativt, som understøtter fremlæggelsen. Man kan derfor sige, at fremlæggelsen bliver det "kreative" produkt. Mange bruger PowerPoint eller presi. Dem kan du måske 'pifte op' ved hjælp af lydclip og/eller filmclip.

TRIN 3. FREMLÆGGELSEN

Fremlæggelsen forberedes i selve projektugen og finder typisk sted ugen efter. Fremlæggelsen er en del af bedømmelsen, så det er vigtigt, at der er sammenhæng mellem produktets udtryksform, fremlæggelsesform og formidlingen af indholdet.

Dine lærere ved, hvor lang tid fremlæggelsen skal/må vare. Vær opmærksom på, at du ikke må overskride tiden; du skal altså have prøvet at øve det igennem inden selve fremlæggelsen – måske for dine forældre.

TRIN 4. BEDØMMELSE / EVALUERING

Din projektopgave bliver bedømt ud fra 4 hovedområder

1. Opgavens faglige indhold, og om du i tilstrækkeligt omfang kan vise kundskaber og færdigheder inden for flere fag.
2. Din fordybelse af emnet, dit samarbejde med andre, din planlægning, din indsamling af informationer og bearbejdning af emnet.
3. Fremlæggelsen, herunder produkt og formidlingsform.
4. Sammenhængen mellem den valgte problemstilling og det faglige indhold, din arbejdsproces, det færdige produkts udtryksform og formidlingsform.

Bedømmelsen er en helhedsvurdering, hvor de fire områder vægtes ligeligt.

God fornøjelse med projektet :-)

